Basisbegrippen Digitale Techniek (213001)

9 november 3000, 13.30 – 17.00 uur 8 bladzijden met 10 opgaven

Aanwijzingen bij het maken van het tentamen:

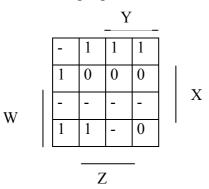
- 1. Beantwoord de vragen uitsluitend op de aangegeven plaatsen op dit vragenformulier
- 2. Vul op de eerste bladzijde uw naam, opleiding en studentnummer in.
- 3. Vul op de overige bladzijden uw naam in.
- 4. Lever uitsluitend het antwoordenformulier in en lever altijd alle bladzijden in.
- 5. Tijdens deze toets is naast het gebruik van schrijfgerei en een rekenmachine toegestaan. De Practicumhandleiding Digitale techniek is bij dit tentamen niet nodig. Andere schriftelijke bronnen en apparatuur (organizers, laptops, etc.) zijn verboden.

Naam:	
Studentnummer:	Opleiding:

Antwoorden zijn afgedrukt!!!!!!

OPGAVE 1 5 + 5 PUNTEN

a) Gegeven is het Karnaugh diagram voor uitgang D van een systeem met ingangen W, X, Y en Z. Geef een minimale sum-of-products (SOP) formule voor uitgang D.

!W.!X + !Y.!Z + W.!Y (voor de laatste term kan ook: W.Z of !X.!Y)

b) Geef het schema van een minimale realisatie met uitsluitend NANDs en inverters voor uitgang D.

tekening met 4 NANDs (3 x 2 input en 1 x 3 input) (en enkele inverters)

OPGAVE 2: 5 + 5 PUNTEN

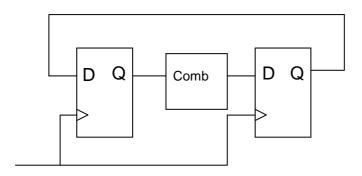
Gegeven is de formule voor Z (de som van mintermen zijn gegeven met de don't cares (d))

```
F(A,B,C,D) = \sum m(0, 3, 8, 11, 15), d(A,B,C,D) = \sum m(7, 10, 12)
```

a) Geef een minimale logische formule voor Z als sum-of-products (SOP).

b) Geef een minimale logische formule voor Z als products-of-sums (POS).

OPGAVE 3 5 + 5 PUNTEN

In bovenstaand schema komen twee identieke D-flipflops voor met de volgende relevante parameters: T_{co} (de vertraging tussen het aanpassen van de uitgang Q nadat er een opgaande flank van de klok is geweest), T_{su} (setup tijd) en T_h (hold tijd).

De combinatoriek (Comb) heeft een minimale vertraging van T_{min} ($T_{min} > 0$ seconden) en de maximale vertraging is T_{max} . De clock skew is T_{skew} . De overige vertraging in de bedrading wordt verder niet meegenomen.

a) Gevraagd wordt de maximale klokfrequentie voor dit systeem (uitgedrukt in bovenstaande parameters).

```
f = 1/(Tco + Tmax + Tsu + Tskew)
```

b) Gevraagd wordt de maximaal toelaatbare clock skew (uitgedrukt in bovenstaande parameters).

$$Tskew < Tco - Th$$

111	 , 		

OPGAVE 4 4+3+4 PUNTEN

a) Converteer het <u>niet gehele</u> decimale getal 611,625 naar octaal en hexadecimaal.

Octaal	1143,5
Hexadecimaal	263,A

b) Wat is voor een 8-bits processor het bitpatroon van het decimale getal -20 in achtereenvolgens Signed Magnitude notatie, 1-complement notatie en 2-complement notatie?

Signed Magnitude	10010100
1-complement	11101011
2-complement	11101100

c) Bij 8-bits 2-complement notatie: wat is het kleinste positieve decimale getal dat bij het decimale getal -20 opgeteld moet worden zodat er voor het eerst een "Carry-Out" optreedt?

20

Naam:

OPGAVE 5 7 PUNTEN

Voor de communicatie wordt aan de data i een pariteitsbit toegevoegd. Er wordt gebruik gemaakt van even pariteit, d.w.z. het totaal aantal enen in de data i en pariteitsbit is even.

Gevraagd wordt de VHDL beschrijving voor de combinatorische schakeling waarmee het dit pariteitsbit *o* bepaald kan worden. De entity beschrijving is al gegeven.

```
n \le 2^p-1-p
LIBRARY IEEE;
USE IEEE.std_logic_1164.ALL;
ENTITY even_parity IS
 GENERIC (width : integer := 3);
 PORT (i : IN std_logic_vector(width-1 DOWNTO 0); --data
        o : OUT std_logic); -- pariteitsbit
END even_parity;
ARCHITECTURE behaviour OF even_parity IS
BEGIN
 PROCESS(i)
   VARIABLE tmp : std_logic;
 BEGIN
   tmp := '0';
   FOR lp IN i'RANGE LOOP
      tmp:=tmp XOR i(lp);
   END LOOP;
    o <= tmp;
 END PROCESS;
END behaviour;
```

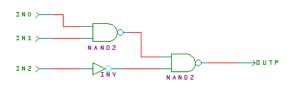
OPGAVE 6 3+3+6 PUNTEN

Voor de testbaarheid van een systeem wordt naar de *controllability* en *observability* gekeken. Geef een omschrijving van deze termen.

Om	schrijving controllability
	geeft aan hoe in hoeverre nodes in het systeem
	'1' of '0' gemaakt kunnen worden
Om	schrijving observability
_	geeft aan in hoeverre de waarde van elke interne node zichtbaar
	te maken is aan de uitgang
	to maken is dan de divigang
	een ontwerp testbaar te maken wordt bij het ontwerpen ervan rekening gehouden
	de testbaarheid. Dit kan o.a. door het toevoegen van scan-paden. Geef drie
_	elen van het toevoegen van scanpaden:
	1. meer I/O pinnen (scan-input, mode FF)
	2. area overhead (scanFF)
	2. area overneau (scam r)
	3. extra delay tgv mux nodig voor scanlogica F
_	

Naam:

OPGAVE 7 5 PUNTEN


```
ENTITY greater IS
  PORT (in2,in1,in0 : in bit;
      outp : out bit
    );
END greater;

ARCHITECTURE gates OF greater IS
BEGIN
  outp <= in2 OR (in1 AND in0);
END gates;</pre>
```

Gegeven is de VHDL beschrijving greater. Is het gegeven schema een correcte realisatie van deze VHDL beschrijving. Motiveer uw antwoord.

Is het schema een correcte realisatie: Ja/NEE: ja ...

Motivatie: a=inverteer de statement tweemaal, dan de morgan toepassen
Dit resultaat in het schema (2 NANDS en inverter)

OPGAVE 8 5 +7 PUNTEN

Gevraagd wordt de toestandsmachine van een seriële optelschakeling. Er zijn 2 dataingangen voor de twee operanden A en B. De beide operanden hebben willekeurige lengte (de lengte van de beide operanden is gelijk). De data wordt van 'least significant bit' naar 'most significant bit' aangeboden. Op elke actieve flank van de klok worden de volgende twee bits van beide operanden aangeboden. Als het ne ingangsbit van beide operanden aanwezig is op de ingang staat op de uitgang het ne bit van het resultaat. Naast beide data-ingangen is er nog een R (reset) ingang. Indien R is '1' wordt de schakeling in de begintoestand gebracht. Als R is '1' is het uitgangssignaal '0'. Als R is '0' wordt de optelbewerking zoals hiervoor is beschreven uitgevoerd.

	1`) Waarom	is dit	een Mealy	y toestandsma	achine
--	----	----------	--------	-----------	---------------	--------

De uitgang hangt direct af van de ingang		

2) Geef een toestandsmachine met minimum aantal toestanden

Naam:															

OPGAVE 9 5+5+5 PUNTEN

Onderstaande toestandstabel beschrijft een toestandmachine van een synchroon systeem. De codering van de vier toestanden is achter de toestand (=state) tussen haakjes gegeven. Voor flipflop Q2 wordt een T-flipflop gebruikt en voor flipflop Q1 wordt een JK-flipflop gebruikt. Verder heeft de schakeling naast de klok ingang nog de ingangen A en B en uitgang Y.

State	AB=00	AB=01	AB=10	AB=11	Y
(Q_2Q_1)					
S0 (00)	S0	S0	S2	S2	0
S1 (01)	S1	S1	S3	S3	0
S2 (10)	S3	S3	S1	S1	0
S3 (11)	S3	S2	S1	S0	1

a) Geef een minimale logische formule in SOP vorm voor de T ingang van de T-flipflop Q2.

T= A			

b) Geef een minimale logische formule in SOP vorm voor de K ingang van de JK-flipflop Q1.

K= Q2• B			

c) Na de ontwerpfase blijkt de T-flipflop niet meer geleverd te kunnen worden maar is er nog wel een JK-flipflop beschikbaar. Kan dit systeem ook gerealiseerd worden met twee JK-flipflops, motiveer uw antwoord

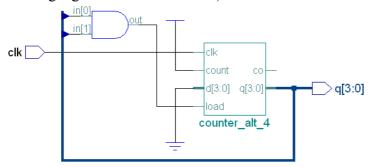
Kan het systeem met 2 JK-flipflops worden gerealiseerd? ja/nee Motivatie:

J en K met elkaar verbinden dan heb je een T-FF, of elke FF kan altijd

OPGAVE 10 8 PUNTEN

```
LIBRARY ieee;
                                             ARCHITECTURE bhv OF counter_alt IS
USE ieee.std_logic_1164.ALL;
                                               SIGNAL qi : unsigned(w downto 0);
USE ieee.numeric_std.ALL;
                                             BEGIN
ENTITY counter_alt IS
                                               PROCESS(clk)
 GENERIC (w : integer := 8);
                                               BEGIN
 PORT (clk, load, count : IN std_logic;
                                                 IF rising_edge(clk) THEN
        d : IN unsigned(w-1 downto 0);
                                                   IF load='1'
                                                     THEN qi <= '0' & d;
        q : OUT unsigned(w-1 downto 0);
        co : OUT std_logic);
                                                      ELSE qi <= qi + ("" & count);
END counter_alt;
                                                    END IF;
                                                 END IF;
                                               END PROCESS;
                                               q \le qi(w-1 \text{ downto } 0);
                                               co <= qi(w);
                                             END bhv;
```

Bovenstaand ontwerp wordt gebruikt om een BCD teller mee te ontwerpen. Het ontwerp is in onderstaand schema gegeven. (de count ingang is met '1' verbonden en de d ingang is met '0' verbonden).

De entity beschrijving van dit ontwerp is gegeven. Gevraagd wordt de architecture beschrijving waarbij gebruik wordt gemaakt van een instantiatie van de entity *counter_alt* waarbij de generic w de waarde 4 moet krijgen.

```
LIBRARY ieee;
USE ieee.std_logic_1164.ALL;
USE ieee.numeric_std.ALL;
ENTITY bcd_impl IS
 PORT (clk : IN std_logic;
           : OUT unsigned(3 downto 0));
END bcd_impl;
ARCHITECTURE structure OF bcd_impl IS
 SIGNAL qi : unsigned(3 DOWNTO 0);
 SIGNAL load : std_logic;
BEGIN
  cnt : ENTITY work.counter_alt(bhv)
       GENERIC MAP (w=>4)
       PORT MAP(clk=>clk,load=>load,
        count=>'1',d=>"0000",q=>qi,co=>OPEN);
 load <= qi(0) AND qi(3);
  q <= qi;
```

Naam:	_	_	_		_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_	_

END structure;